

Český svaz Taekwon-Do ITF

INSTRUKTOR V SYSTÉMU SOUTĚŽÍ TAEKWONDA

2014

Zdeněk Chaloupka

ÚVOD A CÍL

Smyslem této práce je zamyslet se částečně nad rolí instruktora v taekwon-do a především nad jeho možnou účastí v soutěžích taekwon-do.

Jedná se o téma, které je v posledních letech diskutováno na mezinárodní úrovni a v současnosti je předmětem dosti rozjitřené debaty na půdě Českého svazu Taekwon-do ITF v souvislosti s jednoznačným zákazem jakékoliv účasti instruktorů na národních i mezinárodních soutěžích.

V této eseji se pokusím dobrat uznávaných zdrojů, které mají vztah k participaci instruktorů (myšleno národních i mezinárodních) na soutěžích, porovnat je, vyvodit z nich možné závěry a vyjádřit vlastní mínění k předmětné věci.

Pravděpodobně nebude možné formulovat jednoznačný závěr, neboť jak přístup k instruktorům, tak k soutěžím se v taekwon-do v čase mění a to po formální i faktické stránce.

Autor se necítí být kvalifikován k tomu, aby v tak složitém problému, na němž doposud není skutečný konsenzus mezi oprávněnými autoritami, vynášel soudy. Proto předmětem práce tedy budiž shromáždění podkladů a vytvoření názoru pro diskuzi.

ZÁKAZ ÚČASTI V SOUTĚŽÍCH PRO INSTRUKTORY V ENCYKLOPEDII

Základním dokumentem, který popisuje taekwon-do a jeho skladbu a vykládá jeho jednotlivé části, je Encyklopedie vytvořená zakladatelem taekwon-do generálem Choi Hong Hi.

Encyklopedii je možno číst ve dvou verzích – tzv. velké patnáctidílné a stručné jednodílné, obecně zjednodušeně nazývané „zelená“. Velká patnáctidílná encyklopedie obsahuje nejkomplexnější dostupný výklad skladby taekwon-do včetně obsáhlé fotodokumentace, jednodílná v zásadě kopíruje obsah velké patnáctidílné s tím, že je vypuštěna část fotodokumentace a zejména je zkrácen výklad sestav (tulů). Zatímco jednodílná encyklopedie prošla několika redakcemi a vyšla ve více reedicích, patnáctidílná encyklopedie, pokud je autorovi známo, je dostupná pouze v prvním vydání.

Ve všech verzích encyklopedie je popisován instruktor a jeho role v taekwon-do, nikoliv však ve vztahu k soutěžím.

Jedinou zmínkou je poslední vydání jednodílné encyklopedie (Taekwon-do, Gen. Choi Hong Hi, Fifth edition 2004 (The last edition by the late gen. Choi Hong Hi), vydáno ITF Books and Do bok, 5 Galway Close, Templestowe, Victoria 3106, Australia), kde je na straně 738 v kapitole Competition (Kyong Gi), části Rules for Competition (Kyong Gi Kyu Jong), section III Competition uvedena poznámka ii: "Neither domestic nor international instructor is allowed to participate in any tournament as he is considered to be a professional in Taekwon-Do"; tedy že jak národnímu, tak mezinárodnímu instruktorovi není povolena účast v žádném turnaji, neboť je považován za profesionála v taekwon-Do.

Autor encyklopedie gen. Choi Hong Hi v této poslední jím redigované edici doplnil předmětnou poznámku ii jistě po zralé úvaze a zřejmě její obsah považoval za významný, když je formulován tak striktně. Z pohledu čtenáře encyklopedie a cvičence taekwon-do je škoda, že tak podstatný zákaz a omezení aktivity instruktorů není více vysvětlen a není mu věnován větší prostor.

Budeme-li považovat text encyklopedie za nejvyšší a neměnnou autoritu v taekwon-do, pak je zcela jednoznačně jakákoliv účast instruktorů v soutěži naprosto vyloučena.

OBEČNĚ O SOUTĚŽÍCH V ENCYKLOPEDII

V obdobné rozsahu jako instruktorům se encyklopedie věnuje i soutěžím. Smysl soutěží (a to je pro některé další úvahy významné) formuluje encyklopedie takto: The purpose of these rules is to elevate the quality of Taekwon-Do by scoring, in total, every aspect and provide an equal chance for all participant to show the ultimate of their abilities (Taekwon-do, Gen. Choi Hong Hi, Fifth edition 2004 (The last edition by the late gen. Choi Hong Hi), na straně 735 v kapitole Competition (Kyong Gi), části Rules for Competition (Kyong Gi Kyu Jong), section I General, Article 2). Shodný text můžeme nalézt i v patnáctidílné encyklopedii v prvním dílu na straně 130 v kapitole Competition (Kyong Gi), části Rules for Competition (Kyong Gi Kyu Jong), section I General, Article 2.

Ačkoliv je samozřejmě v obou verzích encyklopedií tématu soutěží věnován podstatně větší prostor, nyní nebudeme dále zabíhat do podrobností.

V předcházejících pasážích encyklopedie věnovaných soutěžím (text je shodný u jednodílné i patnáctidílné encyklopedie) gen. Choi Hong Hi popisuje, proč soutěž nemůže dostatečně zobrazovat dovednosti v taekwon-do a poukazuje také na skutečnost, že často je soutěžícími právě soutěžní (sportovní) projev v taekwon-do brán příliš vážně a nadřazován svému významu v rámci taekwon-do a dovedností v něm.

Přesto všechno však, jak uvedeno výše, považuje soutěže (resp. pro přesnost soutěžní pravidla a tím, jak implicitně vyplývá, i soutěže) za prostředek pro pozdvižení úrovně taekwon-do skrze řízené porovnání dovedností jednotlivých soutěžících za rovných podmínek.

Slouží-li však soutěže ke zvyšování kvality taekwon-do, pak není jasné, proč by se jich nemohl účastnit i instruktor považovaný za profesionála v taekwon-do. Zde opět nezbývá než konstatovat, že k zákazu účasti instruktorů na soutěžích (přesněji turnajích) nám bohužel chybí obsáhlejší vysvětlení od autora encyklopedie.

OSOBNOST INSTRUKTORA V ENCYKLOPEDII

Nabízí se tedy úvaha, zda zákaz startu instruktorů v turnajích nesouvisí jinak s předpokládanou rolí (krom obsahu poznámky, tedy že instruktor je považován za profesionála v taekwon-do) nebo osobností instruktora.

Hlavní pasáž encyklopedie věnovaná instruktorům je v kapitole Ideal Instructor, kterou můžeme nalézt na straně 46 jednodílné encyklopedie resp. na straně 87 prvního dílu patnáctidílné encyklopedie (identifikace vydání viz výše). Tato kapitola se věnuje specifikaci osobnosti instruktora a praví se v ní zejména:

„It is of particular importance that the two aspects of TaeKwon-Do, the spirit and the technique, must be taught together. Therefore, a qualified instructor must combine the qualities of a scholar and a soldier if he is to produce pupils of noble character and outstanding skills.

Such an instructor must possess the following qualities: strong moral and ethical standard, clear outlook and philosophy in life, responsible attitude as an instructor, scientific mind in matters of technice, knowledge of the vital spots of human anatomy, unshakable integrity in political and financial dealings, dedication to spread the art of TaeKwon-Do throughout the

Word, one who gains confidence from his seniors is trusted by his fellow instructors, and is respected by his juniors.“

Bohužel žádná z výše uvedených vlastností se, dle mého soudu, nevylučuje s účastí v soutěžích a ani se nezdá, že by případné soutěžní vystoupení mohlo narušit roli instruktora, jak je výše nastíněna a jak ji vymezují požadavky na ideálního instruktora.

Domnívám se, že na žádném dalším místě encyklopedie v některé z pasáží, které mají vztah k roli instruktora, se nenachází místo, které by zákaz startů instruktorů na turnajích objasňovalo. Pokud ano, pak se jedná o nepozornost autora této práce při studiu encyklopedie.

SOUTĚŽNÍ PRAVIDLA INTERNATIONAL TAEKWON-DO FEDERATION

V tuto chvíli se pokusíme nahlédnout na možnou účast instruktora v soutěži z druhé strany a budeme hledat v materiálech International Taekwon-do Federation (dále také ITF). ITF jako vrcholné mezinárodní sdružení národních svazů taekwon-do a jako špičková autorita stanovující základní pravidla pro národní svazy, zajišťující šíření a výuku taekwon-do apod. by nejlépe měla respektovat odkaz zakladatele taekwon-do generála Choi Hong Hi a zprostředkovávat výklad jím stanovených pravidel.

Ostatně tak ITF popisují a určují i stanovy (ústava) International Taekwon-Do Federation (ITF Constitution In Force As From 7th September 2011), především v kapitole 1 (Chapter 1 - Foundation and Cradle of Taekwon-Do, Article 1. Foundation of Taekwon-Do): “Taekwon-Do is a Korean national martial art which was founded on April 11, 1955 by General Choi Hong Hi, who perfected and systematized it.” a dále v kapitole 3 (Chapter 3 - Objectives and Membership, Article 13): “ The objectives of the ITF are: 1. The ITF aims to promote, through its Taekwon-Do activities, the cultivation of mental and physical development in harmony, whilst conforming to the ideas and goals established by Gen. Choi Hong Hi.” A dále pak: “4.The ITF takes positive measures for the merger with other Taekwon-Do organizations, whose ideals and techniques differ from those of orthodox Taekwon-Do, in order to achieve the world-wide unification of Taekwon-Do; to promote relations of friendship and mutual benefit with the existing international martial games organizations as well as with the International Olympic Committee, SportAccord (General Association of International Sports Federations), continental Olympic organizations and other sports organizations; to establish

friendly ties with economic and cultural organizations, UN organizations, governmental organizations and all other organizations which desire to do so.”

K případné účasti instruktorů na soutěžích se vyjadřují, alespoň nepřímo, soutěžní pravidla ITF., která se také odkazují na zakladatele taekwon-do a autora encyklopedie generála Choi Hong Hi (ITF tournament rules, September 2011). Jedná se zejména o tyto pasáže: Article 1. Definition: „Taekwon-Do competition is the course for comparing the techniques as taught by Taekwon-Do founder, Gen. Choi Hong Hi.“ a především Article 17. Dress Code: 17.3 Dress Code for Competitors: 17.3.1: „Competitors shall wear official ITF- approved Doboks. The 4th degree holders and above are not allowed to wear their Doboks with black stripes on their sleeves of the shirt and trousers during competition.“

Jelikož však dobok s pruhy na rukávech haleny a nohavicích je vyhrazen mezinárodním instruktorům (viz Ústava ITF, kapitola 10; Dodatky (By-laws) ke kapitole 10; Dodatky (By-laws), Příloha 4 a Příloha 9; patnáctidílná encyklopedie, díl 1, strana 123 a díl 2, strana 178; jednodílná encyklopedie, strany 371, 373, 732 a 745), z textu, který držitelům 4. a vyššího danu zakazuje start v doboku s lemováním, explicitně plyne, že start instruktorům je povolen.

Zde se dostáváme k jádru problému – zakladatel taekwon-do generál Choi Hong Hi v poslední reedici encyklopedie stanovil něco, co ITF jako aktuálně nejvyšší mezinárodní autorita šířící ideje generála Choi Hong Hi nerespektuje nebo vykládá jinak.

JAKÉ JE ŘEŠENÍ PROBLÉMU?

Jak tedy naložit s výše nastíněným problémem? Automaticky se nabízejí dvě možná řešení.

Prvním řešením je přijmout za svůj názor, že myšlenky generála Choi Hong Hi formulované v encyklopedii (nebereme zde v potaz, zda jde o patnáctidílnou nebo jednodílnou encyklopedii) jsou kompletní, uzavřené a v současné podobě v čase neměnné (to, že nebyly dříve v čase neměnné, dokumentuje už fakt, že tak významná skutečnost jako je zákaz startu instruktorů v soutěžích, byla doplněna jako druhá poznámka do příslušné kapitoly při páté redakci encyklopedie). Tedy že vše, co je v encyklopedii v současné podobě stanoveno už bude platit jako dogma do budoucna.

Druhý přístup pak staví na tom, že po smrti generála Choi Hong Hi převzala autoritu osoby oprávněné k výkladu a případným úpravám v taekwon-do International Taekwon-do

Federation resp. velmistrů a mistrů v jednotlivých komisích. Tedy že je možné do textů encyklopedie dále zasahovat resp. upravovat jejich aplikaci a výklad.

Všechny ostatní možnosti jsou pak derivacemi zejména druhého přístupu, neboť první možnost je relativně uzavřená. Za zmínku však stojí přístup, který může ITF opravňovat k výkladu a úpravě soutěžních pravidel jako platformy pro mezinárodní akce, ne však ve smyslu změny filosofie, technik taekwon-do apod.

Skutečnost se jeví taková, že ITF samo sebe považuje za autoritu dostatečnou a oprávněnou k tomu, aby výklad taekwon-do odlišný od dikce encyklopedie podávala. Nejde“ jen“ o start instruktorů v soutěžích, ale i o mnohé další otázky. Koneckonců většina soutěžních pravidel je již více či méně odlišná od encyklopedie aniž by se nad tím někdo příliš pozastavoval (srovnej např. odlišnosti váhových kategorií v encyklopedii a soutěžních pravidlech ITF nebo start veteránů s pátým a šestým danem, když v encyklopedii je soutěž vyhrazena soutěžícím do 4.danu.) – vše viz zejména Taekwon-do, Gen. Choi Hong Hi, Fifth edition 2004 (The last edition by the late gen. Choi Hong Hi), na straně 734 a násl. v kapitole Competition totéž i v patnáctidílné encyklopedii v prvním dílu na straně 128 a násl. v kapitole Competition (Kyong Gi), start pouze do 4.danu konkrétně v jednodílné encyklopedii Taekwon-do, Gen. Choi Hong Hi, Fifth edition 2004 (The last edition by the late gen. Choi Hong Hi), na straně 735 v kapitole Competition (Kyong Gi), části Rules for Competition (Kyong Gi Kyu Jong), section III Competition, Article 5 a v patnáctidílné encyklopedii totéž v prvním dílu na straně 131

Naopak přístup Českého svazu Taekwon-do ITF odpovídá spíše výše nastíněnému prvnímu řešení, tedy přijetí posledních redigovaných textů encyklopedie za nepřekročitelný standard; tomu odpovídá i zákaz soutěžních startů instruktorů (národních i mezinárodních).

ZÁVĚR

Jak jsem již avizoval v úvodu, necítím se být kvalifikován k tomu, aby v tak složitém problému, na němž doposud není skutečný konsenzus mezi oprávněnými autoritami, vynášel soud.

Měl-li bych si však zvolit své vlastní řešení, bylo by takovéto: encyklopedie taekwon-do vytvořená samotným zakladatelem taekwon-do generálem Choi Hong Hi zasluhuje maximální respekt, žádný text však nemůže být mrtvý a potřebuje být vykládán a aplikován na aktuální problémy a situace; při aplikaci je však nutno dbát ducha původního textu a při aplikaci podrobovat korekcím pouze technické záležitosti, nikoliv vnitřní obsah.

Chci věřit, že International Taekwon-do Federation při aplikaci textů generála Choi Hong Hi postupuje právě tak a že se řídí přístupem, který generál formuloval v kapitole Filozofie taekwon-do (Taekwon-do, Gen. Choi Hong Hi, Fifth edition 2004 (The last edition by the late gen. Choi Hong Hi), na straně 48 v kapitole The Philosophy of Taekwon-Do (Taekwon-do Chul Hak) nebo v patnáctidílné encyklopedii v prvním dílu na straně 89 v kapitole The Philosophy of Taekwon-Do (Taekwon-do Chul Hak)) .

Jako běžnému členu Českého svazu Taekwon-do ITF se mi zdá, že by bylo třeba urgentně řešit rozpor mezi textem encyklopedie zakazující start instruktorů a soutěžními pravidly ITF. Jednak je problém, že taekwondistům jsou předkládány dva navzájem si odporující texty, přičemž oba jsou prezentovány jako texty autoritativní, jednak tento stav vytváří návazně druhotné problémy, když Český svaz Taekwon-do ITF ve srozumění se Senior Grand Masterem Hwang Ho Yong zakáže účast instruktorů na soutěžích a zároveň ITF, kde je GM Hwang Ho Yong senior vicepresidentem, účast instruktorů povoluje a vnitřním předpisem upravuje. Tento stav pak není velká část členů Českého svazu Taekwon-do ITF s to pochopit a většina dotčených instruktorů s ním naprosto nesouhlasí.

Myslím, že by Český svaz Taekwon-do ITF měl formálně ITF oslovit a výše nastíněný problém předložit kongresu, zejména si však myslím, že tento problém a všechny případné podobné problémy by měly být řešeny systémově.

Když už je jasné, že ne všechny části Encyklopedie platí v přesném znění v encyklopedii otištěném (a např. obecně úpravy soutěžních pravidel asi bude kritizovat jen velmi malá menšina), bylo by potřeba jasně definovat autoritu oprávněnou ke schvalování změn (kongres?) a zveřejnit schválené úpravy (nabízí se např. web ITF), které by byly jasně definovány a vymezovaly by oblasti, v nichž je přípustná odchylka od standardu daného Encyklopedií resp. generálem Choi Hong Hi. Pak by mohly být eliminovány zbytečné nejasnosti a z nich plynoucí rozpory.